

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 240.—
pol leta . . . 120.—
tri leta . . . 40.—
za mesec . . . 20.—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 400.—
pol leta . . . 200.—
tri leta . . . 100.—
za mesec . . . 35.—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarje
četrtletno . . . 2 dolarja

Novi naročniki naj pošljo

imeno na razpisnici

Povabljeni franco

Ljubljana.

Št. 55 mm

Kopir. 2 k

Kopir. 2 k

Uredništvo je v Ljubljani, Františkanska ulica št. 61.
Telefon št. 360. — Upravištvu je na Marijinem trgu
št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inzeratov i. dr. se naj priloži za odgo-
vor dopisnica ali znamba. — Dopisi naj se trankirajo —
Rokopisi se ne vračajo.

Naš poraz v jadranskem vprašanju.

Sporazum v Rapallu dosežen. — Mi izgubimo Gorico, Trst, Istro, Reko, del Notranjske s Postojno. — Zadar in otoki Cres, Lošinj in Lastovo italijanski.

(Delni ponatis iz včerajšnje posebne izdaje „Jugoslavije“.)

LDU S. Margherita, 10. novembra. Agencija Stefani poroča: Popoldanska plenarna seja italijanskih in jugoslovanskih delegatov je trajala pet ur. Prvič se je odeložila seje tudi zapiski, da začnejo danes s sejo. V popolni zadržanosti Italije z zemljepisnega, kakor tudi voljekega stališča se je odločilo v vprašanju italjske meje, ki vsebuje tudi Sreznit in bo imela teritorialno zvezo s neodvisno državo Reka. Nato se je prešlo na razpravljanje o ostalih problemih, kar pa se je sprito pozne ure odložilo na jutri dopoldne. Odbora na obeh straneh je bila tako živahna.

LDU Dunaj, 11. novembra. Med Italijo in Jugoslavijo se je dosegel popoln sporazum. Dogovor obstoji iz treh točk: Določila se je mejna črta, ki z malimi iz-

promembami odgovarja oni, ki je bila predvidena v londonski pogodbi. Reka se razglasi za neodvisno in dobi teritorialno zvezo z Italijo. Zadar pripade pod suvereniteto Italije, otoki Cres, Lošinj in Lastovo pripadejo Italiji. Ta sporazum se bo najbrže še izpopolnil s trgovinsko političnimi in najbrž tudi s političnimi določili. Glavni bo jutri odgovoril v S. Margherita, da podpiše dogovor.

LDU S. Margherita, 10. nov. Včeraj ob šestih urah se je zbrala jugoslovanska delegacija in se posvetovala vso noč in danes v sredo dopoldne. Italijanski delegati so izročili svoj odgovor danes dopoldne ob devetih. Italija pristaja na reifikacijo mej. Na severu nam prepoveda Italija idrilo in Lozatec s 7000 dušami. Nadalje zahteva Italija terito-

rično zvezo z reško državo in suvereniteto nad Zadrom. Ob enajstih dopoldne je posetil naš rimski poslanik Antončević grofa Storzo. Ob dvajsetih je dr. Trumbić posetil grofa Storzo in nato se je nadaljevala seja delegacij. Končno je naša delegacija sprejela italijanske zahteve. Pristala je na to, da dobi Italija kopno zvezo z Reko, ki postane svedbena država. Pristali so tudi na to, da dobi Italija suvereniteto nad Zadrom, Jugoslavija dobi otok Vis in vse otoke razen Cres, Lošinja in Lastova. Ob osemnajstih se sestane naša in italijanska delegacija in seji, da se sporazum da na zapisnik. Tako je sporazum v glavnem dosežen. Urediti je treba še nekaj posameznosti.

Potek pogajani.

S. Margherita, 11. nov. (Izvirno poročilo.) Izid pogajani v S. Margherita sem vam že javil. Naši delegati so z veliko želostjo morali doseči sporazum, zlasti z ozirom na izid predsedniških volitev v Ameriki. Potek pogajani, ki kaže, da so morali naši delegati sprejeti položaj, je bil nastopen: Že na prvem sestanku je grof Storzo izjavil našim delegatom, da je sprejem Ital. zahtev conditio sine qua non. Vojni minister je nato izjavil, da po Ital. delegatih zahtevane meje niso imale proti Jugoslaviji ofenzivnega, temveč samo defenzivnega značaja. V ponedeljek dopoldne je dr. Vesnić in nato dr. Trumbić dokazovali italijanski delegatom velike žrtve, ki so od nas zahtevajo. Italijanski delegati pa so izjavili, da ostanejo pri svojih zahtevah in da se morajo naši delegati porinuti s svojo odločitvijo, ker morajo oditi italijanski delegati na delo v parlament, naši pa k pripravi za volitve v konstituant. V torek je grof Storzo postal naš delegat, pri čemer je poudaril: Naša delovna seja je posvetovalec ves dan. Med tem je deloval brezstav med S. Margherito in Rimom, odnošno z Beogradom, da dobijo delegaciji

instrukcije od svojih vlad. Italijanska delegacija je dobila od Giolittija nalog, da mora ostati pri sklepih ministrskega sveta. V torek dopoldne je dr. Trumbić obiskal grofa Storzo in Bonomija, ki sta zahtevala od njega, naj naša delegacija sprejme Ital. zahteve ali naj prekine pogajanja. Naša delegacija se je nato posvetovala v torek vso noč do šestih zjutraj, ter je sklenila, da sprejme zahteve v interesu celokupne države, kakor so tudi drugi narodi sprejeli žrtve za svoje nedičenje v preprečanju, da bo naša zunanja politika dobila po sporazumu večjo stabilnost. Najvažnejše pa je to, da ni bilo izgleda, da bi se pri odlašanih pogajanih dosegl kasneje boljši uspeh. Naši delegati so včeraj popoldne javili Ital. delegaciji, da so sprejeli njihove zahteve. Popoldne so se sestali delegati, da določijo podrobnosti. Naši delegati so rešili Logatec in Idrijo ter otok Vis. Danes se pogajanja nadaljujejo, da se določijo meje samostojne Reke in Zadra, ki pride pod suvereniteto Italije. Pogajanja bodo že jutri končana, ker so se pogovori o finančnih in drugih zadevah odložili za drugo priložnost.

SHS delegati priznavajo pravičnost laških zahtev.

Italijansko uradno poročilo.

LDU S. Margherita, 11. nov. Agencija Stefania javlja: Jugoslovansko odnosaštvo je priobčilo vest, po kateri je priznalo italijanske predloge kot pravične. Jugoslavija je izjavila, da se strinja s priključitvijo Sreznika Italiji in s teritorialno pripadnostjo neodvisne države Reke z Italijo ter italijansko suvereniteto nad otoki Cres, Lastova, in Lošinj, kakor tudi nad Zadrom. To

bo vstvarilo trajno podlago prijateljskega sporazuma z Jugoslavijo. Pomirljiv duh odposlanstev obeh držav zagotavlja v bodočnosti mir Srednje Evrope in balkanskih držav.

Rim 11. nov. (Izvirno poročilo.) Ministrski predsednik Giolitti je dopisnel v S. Margherito, da podpiše sklenjen sporazum.

Vesnić pozdravlja Giolittija.

Rapallo, 11. nov. (Izvirno poročilo.) V spremstvu generalstabinškef armade in mornarice je dospel ministrski predsed. Giolitti v Santo Margherito. Na kolodvoru je bil svečano sprejet. Počakal ga je na peronu med drugimi tudi jugoslovanski ministrski predsednik doktor

Vesnić. Oba državnika sta se pozdravila zelo priščno. Giolitti je izrazil Vesniću željo in nado, da se bo razvil med Italijo in Jugoslavijo prijateljsko razmerje.

Danes se je vršila ob navzočnosti Giolittija skupna seja vseh delegatov.

Demonstracije v Ljubljani in Zagrebu.

Vesti o rapalski katastrofi so se razširile po Ljubljani tekom popoldneva. Vplivale so naravnost uničujoče. Naša javnost je bila pripravljena na žrtve, ni pa niti slutila, da bodo te tako ogromne. Tožbe in tako — srsmotne. Zato je bilo vse propadeno, ogorčeno. Po ulicah so se zbirale vedne veje gruč, ki so dajale glasno duško svojim čustvom, dokler se niso razvile v burne demonstracije. Mnogi

je vzklikala proti Italiji, pa obsodila obe vladi, ljubljansko in beograjsko, in zlasti našo delegacijo, ki je tako sramotno kapitulirala. Večina gostilničarjev in kavarnarjev je zaprla svoje prestole. Oporno gledališče s predstavo sploh ni začelo, v dramskem so jo prekinili sredi prvega dejanja. Želostno dovolj, da ima uprava narodnega gledališča tako malo narodno čuta in takta, da na dan soloko

narodno nesrečo ni še sama odpočela predstav.

En del demonstrantov je šel pred vladno palačo, kjer je posebno hrupno demonstriral proti vladni popustljivosti. Čuli so se tudi ostri klici proti predsedniku dr. Brejcu.

Ob 9. zvečer so se demonstracije polotile: ljudje so se položili na mirno razhajajo. Do buravov ni prišlo nikjer.

Marihor, 11. nov. (Izvirno poročilo.) Še le pozno zvečer so prispeli prve vesti o doseženem sporazumu v jadranskem vprašanju. Naredile so vsepovsod najglavljivi viti.

Zagreb, 11. nov. (Izvirno.) Posebne izdaje so že v prvih popoldanskih urah javile žalostne rezultate iz Rapalla. Po celotnem mestu vlada velika razburjenost. Povsod se črne zastave. Po ulicah se vrše demonstracije, ki vedno narastajo.

LDU Zagreb, 11. nov. Danes popoldne so došle prve vesti o doseženem sporazumu v S. Margheriti. Vsebinsko sporazuma je neugodno vplivala na javnost. Tekom popoldneva so imeli sestane zastopniki vseh političnih strank, ki so sklenili, da se za nedolgo siliče veliki protestni shod, na katerem se bo protestiralo proti amputaciji našega narodnega telesa.

Beograd, 11. nov. (Izvirno poročilo.) Ko so došle prve vesti, je bila javnost v Beogradu zelo razburjena. »Tržbina« je dala plakirati po mestu prve vesti. Karakteristično je, da ni Presbira izdal nobenih poročil, da javnost ni znala, kaj se je vršilo v S. Margheriti.

REGENT NEZADOVOLJEN!

Beograd, 11. nov. (Izvirno poročilo.) Danes je regent posetil zastopnika zunanjega ministra, da se informira o izidu jadranskih pogajani. Regent ni bil blizu dvora trditelj, da je bil regent z izidom pogajani ki izroča drugi državi okoli 1 milijon naših ljudi zelo nezadovoljen in da je bil nadvse razburjen.

DUNAJSKA SODBA O SPORAZUMU.

Dunaj, 11. nov. (Izvirno poročilo.) K sklepu jugoslovansko-italijanskih pogajani prišlo »Wiener Stimmeng« (glasilo kršč. soc. stranke): Došle vesti o sporazumu kažejo, da je italijanska stališča zmagovala nad jugoslovanskim. Jugoslovane sta zastopala dr. Vesnić in dr. Trumbić, od katerih ni bilo pričakovati energetičnega zastopstva hrvatskih želja temveč dosego gotovih etnografskih specialnih interesov v spodnji Adriji.

Roman

»KRALJEV VITEZ«

na zadnji strani

Darovani.

Toliko gorja ima za teboj naš slovenski rod, da se nam zdi, da niti danes ni potrebno, da bi z obširnimi besedami opisovali svojo gemo boleost.

Saj stvar je bila itak odločena že pred dobrim časom. Politične metode naših nekronih državljanov so morale slepiti le ljudi, ki vso svojih vsahdanjih težav niso imeli priložnosti, da bi se bili zazrli v obraz naših diplomatskih taktikov. Santa Margherita Ligure je samo poslednja formalna tečaj mešetarije med Rimom in Beogradom. In v tej mešetariji se je mela naša slovenska zemlja.

Idealisti med nami so pričakovali, da bo vodila SHS delegacija težavna pogajanja in da bo bila dolgotrajna boja z Italijani za vsako ped naših tal. Idealisti, ki jim nujedjenje od Soče do Vardarja ni bilo nekaj mekenega, so verjeli, da je Gorica isto kar Caribrod. Človeku pa, ki je sledil te dve leti Parizu, San Remu, Palanči, Čoveku, ki je gledal korotki plebišci, je bilo jasno, kakšen bo konec v Santi Margheriti.

Udarec za udarec. Tako se je mudilo gospodom, kar namah pred konstituentno je bilo treba vreti na mizo še to italijansko krpo papirja. Absolutnem mož, ki so niso ničesar našli iz dostojanstvenega protesta Nemcev ob podpisu versailleskega mira. Naši delegati so šli v Italijo kot delegacije premaganega naroda. Reprezentanti naše državne sile je šel kot polžen sluga v italijansko mesto in njegov službeni kolega, reprezentant Italijanske državne sile g. Giolitti je blagovolji sporočil, da se namerava sestati z našo delegacijo šele takrat, ko bo prišel k potoku.

MINISTRSKI SVET.

Beograd, 11. nov. popoldne. (Izvirno poročilo.) Čim so došle prve vesti o sporazumu se je takoj sestal ministrski svet, ki sedaj že zboruje.

NOVA REPUBLIKA V SIBIRII.

Helsinki, 11. nov. (Izvirno poročilo.) Kakor se javlja se bodo ozemlja Transbaikalijske Amura, Sahalina in Kamčatke združila v samostojno demokratsko republiko. Vodstvo te republike prevzame član vlade Kolčaka in Semenova.

BOLŠEVIŠKI IZGUBE NA WRANGLIOVI FRONTI.

Stockholm, 11. nov. (Izvirno poročilo.) Bolševiški vojaški urad naznana, da je imela rdeča armada na južni fronti od meseca maja do septembra 1. 45.000 mrtvih, 60.000 ranjenih, 80.000 ujetih in 80.000 dezertirjev.

BOLŠEVIŠKO PRODIRANJE.

LDU Varšava 11. nov. »Journal de Pologne« poroča iz dobro informiranih virov, da se nahajajo bolševiške čete v moči do 40.000 mož med Žitomirom in Peričevom.

NORDISKE DRŽAVE ZA OMEJITEV OBOROŽEVANJA.

LDU Berlin, 11. nov. »Svenska Morgenbladet« poroča, da so vlade vseh treh nordijskih držav izročile zvezi narodov predlog o ukrepih glede omejitve oboroževanja.

JUŽNA ŽELEZNICA.

LDU Dunaj, 11. nov. Generalni ravnatelj južne železnice je razposlal nastopno obvestilo: V današnji seji upravne sveta južne železnice je poročal generalni ravnatelj dr. Fall o razgovorih, ki jih je imel v Rimu z italijansko vlado. Kakor se da posneti iz njegovih govorov se bo vršila v mirovni novodhah v St. Germainu in Trianonu predvidena konferenca štirih držav, ki so udeležene pri južni železnici že meseca novembra in sicer v Parizu. Francoska vlada je dala k temu inicitiativo, jo je obzvala vso štiri inozemstva.

Ne bojmo šli predaleč. Sicer bi nam kak ondrski minister dejal, da smo avstrijski in bi uporabili svoje idealne formule proti »velikodajalcem«.

Povedati pa moramo vsom odgovornim državljanom krmajem, da slovensko ljudstvo ve, da je daritveno jezje za kombinacije, ki ne nosijo celotnega jugoslovanskega naroda ničesar dobrega. Gosp. Trumbić je hotel čast namigati slovenski deputaciji na ljubljanskem kolodvoru, da Slovence ne kaže jemati v to delegacijo vsoled tega, da bo boji proti Italijanom z ofitice strani lažji. Bogami, gospod, ne mislite, mila Vam je bila kerist od togal. Mi smo sicer Haki že zvedeli svedcas pri raznih drugih deputacijah, kako je g. Miltenko Vesnić privaroval naše ljudi se to-roškim plebišcu na se voje preiskanje. Dolgi ekspozice g. Trumbića na ljubljanskem kolodvoru nam je prinesel Logatec in Idrijo — če sploh smemo —, da bi mogla vsaj to biti uradna vestica.

Ugledni gospod Vesnić svoje državniško kariero res dostojanstveno in popolnoma sebi primerno končuje. Slago je hodil po evropskih dvorih, kot sluga v vili odnaja.

Naš narod mu ne bo stedi. Sramotne kapitulacije, ki nam je le prva prinesla agencija Stefani, ni ne sprejemamo. Profesor Vesnić naj nas ne vprašuje, na kakšen način mislimo uveljaviti svojo vilo.

Ce svidar te, tebi, teh dveh let, da nes gotovo čuti in ve v našem ljudstvu vsak človek, da se trga slovenski!

Trza se, toda trgajo ga slabši, a to bo strgal naš rod!

ne vlade, da pošleto k novim anem svoje zastopnike. Daje se le pri tel seji odbril mezdni red za avstrijsko osehje inžne železnice po vzorcu mezdneva reda, ki velja za osehte avstrijskih državnih železnice.

SEVERNA AMERIKA ZAPRTA PRISILJENI VNU.

LDU Berlin, 11. nov. »United Press« javlja iz Washingtona: Na kongresu prisiljenstva odbora ki se bo vršil v decembru bo predložen zakonski načrt, ki bo zavrnil Zednične države za več let vsakršnemu prisiljevanju.

FRANCOSKI NARODNI PRAZNIK.

Pariz, 11. nov. (Izvirno poročilo.) Po celi Franciji se je praznovala danes na svečan način narodna svetnica francoske republike ob enem obletnica sklenjenega premirja leta 1918 in defitivne priklonitve Alzacije Lorene.

PRODANA ITALIJANSKA VOJNA LADIA.

Trst, 10. novembra. (Izvirno poročilo.) Velika vojna ladia Caranola ki je bila šele imala t. l. snuščena v morje je prodana družbi Navigazione generale Italiana, ki in bo preuredila kot moderen nekopolitanski potniški bark.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

11. novembra.

Valute in deviza

Curli, Berlin 7.47 in pol, New York 654, London 22.12, Pariz 37.85, Milan 22.17 in pol, Praga 685, Budimpešta 1.22 in pol, Varšava 1.65, Dunaj 1.75, avstrij. krona 1.20.

Dunaj, Zagreb 338—358, Budimpešta 94—104, Praga 654—682, Franco 654—682, Varšava 117—137, češke krona 856—884, dunaj 1330—1380.

Praga: Dinarji 240, marke 114.25, švic. franki 163.40, Bre 335.50, franc. franki 577.50, ludi 335, dolarji 99.25, avstrij. krona 17.05, poljske marke 21.50.

Zagreb: Devize: Berlin 194—186, Italija 528—532, New York 152—153, Pariz 890—899, Praga 165—166, Svica 2260, Dunaj 28.75 29.50, Valute, dolarji 138—142.25, avstrijske krona 32—33, rublji 65—98, francoski franki 990, nemške marke 186—190, italijanske lire 525—533, češko-slovaške krona 169—165.

Konvencija med Jugoslavijo in Češko.

LDU, Beograd, 10. novembra. Trdnjo odločeno, da se zagotovi mir, dosežen s ceno toliko žrtv v Trionu dne 4. junija 1920 med zavezniškimi in pridruženimi državami ter Madžarsko, sta Njegovo Veličanstvo kralji Srbov, Hrvatov in Slovencev in predsednik češkoslovaške republike sklenila defenzivno konvencijo. V ta namen sta imenovali svoje pooblaščenca delegate in sicer kralji Srbov, Hrvatov in Slovencev gospoda Moimila Ninčica, doktora prava svojega ministra za trgovino in industrijo predsednik češkoslovaške republike na gospoda Edvarda Beneša svojega ministra za zunanje stvari ki sta se po predhodni izmenjavi svojih poplabilst, katere so bila popolnoma v redu, dogovorila o tem, kar stoji v nastopnih točkah: 1.) V primeru neizpolnjevanja napada Madžarske na eno izmed visokih dogovorjenih se strank, se obvezuje druga stranka, da prihrani na pomoč napadeni stranki na način, kakor je določeno v členu 2 te konvencije. 2.) Strokovna oblastva kraljevine SHS in češkoslovaške republike bodo sporazumno določila potrebno za izvršitev te konvencije. 3.) Nobena izmed dogovorjenih se strank ne bo mogla skleniti sporazuma s kakšno drugo silo brez predhodnega obveščanja druge stranke. 4.) Ta konvencija bo veljala dve leti od dne izmenjave ratifikacij. Oh koncu tega roka bo vsaki stranki prosto odnovevati to konvencijo ki na ho ostala v veljavi še 6 mesecev od dne odnovev. 5.) Ta konvencija se bo ratificirala z izmenjavo dokumentov v Beogradu v čim krajšem roku. V poverilu označena pooblaščenca sta se podpisala in stavila svoj pečat. Izdano v Beogradu v dveh izvodih 14. avgusta 1920. Levi podpis: Edvard Beneš, s. r., desni podpis: doktor Ninčić, s. r.

Pismo iz Berlina.

Berlin, 7. nov. 1920.

Kakor smo že nonovno poudarjali, mučilo Nemce težke skrbi radi dohvale premora za nemško industrijo. Narod se je udal že v marsikaj, kar je imel nekakšni za sveto in nedotakljivo. Militarizma ni več, cesarstvo no božji milosti se zdi še samo kot pravilica iz nekdanjih časov. Duhove razburja le to, da hoče francoska maščevalnost uničiti nemško industrijo. Cel narod se je postavil kot eden proti temu, da se uničijo Dieslovi motorji — in Francija je ponudila. Cela Nemčija je edina v tem, da se mora omejititi francoski načrt. Nemčijo pri premoru še holi prikratkati. Rudarji v ruhrskem področju so kategorično izjavili, da bodo proizvodnjo premora tako skrajšali, da ne bo Francija, ako ho ostala pri svoji zahtevi, niti toliko premora, kolikor se za je obvezala Nemčija pravnopolno dohvatljati.

Isto vella v politiki. V Nemčiji vedno da francoski kapital in francoska avtoriteta presta za tem, rezultat glasovanja v Gornji Šleziji potvrditi. V vodilnih političnih krogih trdijo, da ho tamosnje zavedno nemško prebivalstvo navzlic vedno in vedno preloženemu glasovanju končno dokazalo da hoče ostati pri Nemčiji.

Nekateri nemški listi so hoteli nedavno iz trdne nemške zavesti izkonstruirati vojno razpoloženje.

Temu pa ni tako. Kdor pozna danes razmere v Nemčiji, ve, da nihče ne misli na vojno in revanžo. Vse želi živeti s sosedi v miru, toda eksistencijskih pogojev si ne da mirno oporiti nihče. In uničenje Nemčije na bi pomenilo odvzeto onega premora, ki je potrebnega Nemčiji za svojo industrijo. Da se že tudi v antantnih krogih priznava upravičenost tega naziranja, dokazuje najbolj zadržane Anglije ki le že pozabila na sovražstvo proti Nemcem in ki stori vse, kar le v njeni moči, da se nekdanjim nasprotnikom Nemcem olajša eksistencijski pogoji.

Dnevi žalostnih spominov.

Praga, 8. novembra 1920.

Kakor spomin na tragedijo, ki se je izvršila pred 300 leti na Beli gori, tako mizel in žalosten je današnji dan. Po Mali strani ob Hradčanih se pomikajo trume navzgor proti belovorskim nivalam, da počastijo spomin radi h junakov.

Gomila na holišču, kjer je bila ubita samostojnost stare češke države. Mnogiče ljudi mrtve poslušajo govornike, za katere so postavljene visoke tribune. Govorniki brez razlike strank novdariao da bo Bela gora maščevana šele tedaj ko si bo narod vsestransko zavaroval doseženo svobodo. Do tega hočejo pomagati vsi.

Treba je osvežiti spomin na žalostne dni. To razprši naermadeno brezskrbnost.

In brezskrbnost ni na mestu. Po dveh letih državne samostojnosti si upajo Nemci še vedno sabotirati državne zakone. Da smo za pravičnost toda smo tudi odločni za to da se država spoštuje. Ves narod je edin v tem da v tem oziru ne pusti niti za las.

Dr. P. n.

Češka zbornica.

LDU, Praga 10. nov. Na današnji se narodne skupščine je bil proračunski osek z rokom 48 ur odkazan predlag glede pomoči civilnim in vojaškim državnim nastavlencem. Nemški poslanec so zahtevali da se ugotovi število navzočih poslancev. Predsednik je izjavil da bi zabrevi ugodil ako bi se stavila v dostojni obliki. V nemških klonih le priča do velikega hrupa. Predsednik Tomášek je nemška poslanca Kallina in Berana izključil od peth sei Nemški poslanec Pannier je izjavil da smatra pod svojo častjo govoriti v češkem parlamentu za kar je dobil ukor. Češki poslanec dr. Stránský vsled nemške obstrukcije ni mogel govoriti. Seia je bila prekinjena.

Praga, 11. nov. (DunkU.) V večerašnji se zborničneve odeska za zunanje posle je izjavil nemški socialistični demokrat dr. Heller, da ne sočlaja z optimizmom zunanega ministra dr. Beneša glede notranje in zunanje politike in da ne zaupa v njegovo zunanjo politiko. Govornik le vrašal ali je minister pripravljen boriti sporel Nemčiji in Avstriji v zvezo narodov. Češki agrar prof dr. Horaček je zahteval da

se končno podbiše finančna in gospodarska novodba z Avstrijo za kar je bil že skrajni čas, ko je bil, še sam finančni minister. Takrat se povodha ni podbišala, ker se je baie Avstrija temu ubirala. Da se ta povodha dokončajo, želi, da se uporabijo retorizije.

Zaradi spomenika.

Praga, 10. novembra.

V imenu kluba nemških socialno-demokratskih poslancev sta danes popolnne poslance dr. Czech in Cermak z ministrskim predsednikom razpravljala o političnem položaju ki le nastal vsled zadnjih dogodkov. Zahtevala sta, da se razveljavi odredba glede odstranitve spomenika cesarja Jožefa v Toplicah. Ministrski predsednik je izjavil, da so se kolikor on ve češke stranke bavile z vrašanjem, kako bi se morla rešiti vrašanje glede spomenika končnoveliavno ali začasno na način, ki bi zadovoljil oboja naroda. Ker je zlasti poslanec dr. Czech zahteval, da se z administrativno odredbo prizna priziv toliškega mestnega zastopstva odložitvo, moč, le izjavil ministrski predsednik, da bi se morla iti na to pot, ako bi stranke pritrdile taki odredbi. Danes zvečer so imeli predsednik Masaryk ter poslance dr. Czech in Cermak porazgovor o političnem položaju: imenovana poslanca sta obrazložila nazore svoje stranke o rešitvi konflikta ki ogroža nadaljnja pozalania, morda celo konferenco zbornice. Govorniki se je tudi o toliških predlogih in o posledicah ki bi nastale, ako bi se težkoče ne odpravile v zadnjem trenutku. LDU.

Poljska in Ukrajina.

Maloruski list "Dumka" priobčuje besedilo povelja, ki lo je 17. oktobra t. l. sklenila poljska vlada z ukrajinsko vlado atamana Petliure. Po tem povelju si je Poljska izpostavljala pooblastilo da sme celo leto v Ukrajini izvrševati trgovske posle za inozemstvo. Preostanek žita masi in živine se oddajo Poljski in sicer v rekompensacijo za poljske dohate. Poljska ho oskrbovati Ukrajino s soljo, nafto, ogljem in benzinom ki se bodo zamenjavale po tem-le ključu: za vagon soli da Ukrajina Poljski pol vagona žita za vagon nafte tri vagona žita za vagon premora, pol vagona žita s 50 odstotki ošnice. Poljska si pridrži kontrolno nad proizvodnjo in razdelitvijo ukrajinskega sladkorja. Od vsega sladkorja dobi Poljska 30 odstotkov po ceni proizvodov. 40 odstotkov na ne nekoliko višji cen tako da ima zasiguranega zase 70 odstotkov vsega ukrajinskega sladkorja.

Za izvedbo teh poveljev ustanovi Poljska na cel Ukrajini skladišča za blago in banke.

Stvarno ima ta novodba zelo majhno vellavo, kajti Petliurova vlada pomeni v Ukrajini toliko kot nič: toda za poljske namere so pogolj več ko značilni!

Izumiranje Rusije.

Angleški pisatelj H. G. Wells, ki je obiskal Rusijo na povabilo Ljeninga priobčuje sedaj svoje vtise iz carstva boljševikov. Wells meni, da le delansko stanje Rusije vsakemu trnuc nemogoče prikriti zakaj stiska in beda sta takšni, da so celo detstva ki jih smatra sovietska vlada za znozne, strašna brez primere do najmanjših malenkosti.

Wells je stanoval v Petrogradu pri svojem prijatelju Gorkem. Petrograd je skoraj prazen. V palačah se čuje samo enakomerno tikanje n salnih strojev. Uprava se zamaa hori proti gladu in invaziji tučev. Skoraj vse proda alne so zaprte, da se ne odpro nikoli več. Ceste se po l. 1917. niso več poravljale. Povsod zilaio luknje in iame, sledovi buičnih hojev med rdečo gardo in meščani. Kar znenagade v Petrogradu so edinole cvetličarne, ki so odorte Česna železnica vozi samo do 6 zvečer. Wells pravi, da Petrograd izumira.

Razmerje kmetov do sovietsov te no poročili pisca dohro. Kmetje so s sovjeti zadovoljni, ker so doseeli kar so hoteli. Sedaj imajo sami zemljo in pridele, zato trne soviete na vladi: ne morejo na trpeti rdečih gardistov, in vsled tega pride pogostoma do umorov poslednjih, ki pripadajo na deželo za namenom, da rekvirirajo živež. Umori rdečih gardistov so zelo česti in se prenošajo-

ma zamenjuje s kmečkimi upori. Razen kmetov na stradal in troto v Rusiji vsi družabni razredi najstrašnejši vlad.

V Moskvi le videl Wells iste razmere kot v Petrogradu. Ljudstvo ima kvečjemu še ono obleko, ki to nosi. Pri obisku neke univerze je Wells sprejel rektor v fraku z belo ovratnico, telovnik na le nosil iz plavega platna. Bolnice so zaprte, ker ni zdravil. Operacije se vrše samo enkrat na teden: kdor ne pride na vrsto ta dan, mora počakati na operacijski dan prihodnjega tedna.

Na koncu pripomnita Wells, da za vse te grozote v Rusiji ni odgovoren komunistični režim, temveč sistem kapitalizma ki le zanelal bankrotno rusko carstvo v strašno šestletno vojno.

Činovniku drž železnic.

Zatekli ste se, nepoznani gospod tovariš k »Jutru« in brez podpisa svojega imena zahrtno in obenem prostaškovstrankarsko proglasili mene za zagovornika velekapitalistične družbe »Južne železnice«. Mešate krivo in pravo v en lonec z edino namero nasti po moji osebi. Da Vam Vaš ponos ne hode zrasel previsoko, Vas daves onovariam da nisem jaz kriv, da se je na tako len način uničilo ravnatelstvo drž žel. v Ljubljani. Vem, da Vam ni potreba informacij, vendar Vam svetujem, da se tozadevno obrnete po informacije na le gospode: dr. Kramarja dr. Žerjavi, dr. Pestotnika, Antona Kristana, ministra Draškoviča. Ti Vam bodejo dali pojasnila tudi, kako se varuje zakone in zakaj se le h vseh ravnatelja drž žel. v Ljubljani g. Rajko Golob preko noči in proti volji takratnega ministra Draškoviča — penzioniralo protizakonito kot kakera zločinca. Tudi Vam gotovo ti gospodje lahko pojasnijo, zakaj se je naredil takozvani komisarjat ministrstva saobračata v Ljubljani brez delokroga in kompetence!

Domišljite južnoželezniških tovarišev uradnikov ne bodem zagovarjal, ker bodejo to sami storili ako smatralo to potrebno. Jaz za svojo osebo na rečem samo eno ako hoče gospod, nepodpisani činovnik državne železnice lasen in resničen odgovor, potem se v svojih napadih vsaj toliko nonosno zravnate in se podočite: došli bodele potem od

mene tak odgovor, ki va bodele pomnil celo svoje življenje. Vem, da le mnogo tovarišev od državne železnice prosilo k tužni železnici nekateri so stavili unrav nesramne zahteve, vem, da so gotovi tudi tovariši od državne železnice storili vse da bi prišli do položaja — lahko novem imena. Za danes nočem biti oseh konstatiram samo eno: Da udari no meni, le »Jutro« smatralo za potrebno udariti na celokupnem slovenskem železniškem uradnistvu za to sta meni odgovorna gospoda dr. Kramar in dr. Žerjav — jaz se bom branil z fakti brez vsaceva pardona! Kaj store moji oži južnoželezniški tovariši, le njih zadeva vendar sem globoko prepričan da bodejo znali parirati take neumestne in zahrtna napade.

Nisem si lastil nikdar nezmožnosti tudi nisem ne zase ne za Z. J. nikdar zahteval take posebnosti stanje naših celokupnih južnoslovenskih železnic imajo na vesti poleg raznih politikov tudi naši takozvani ljudje — železničari ki so z vsami dopustnimi in nedopustnimi akcijami znali priti do položaja in tam kot diletični delali eksperimen-te samo, da so blesteli kot strokovniške zvezde! Vas gospod tovariš don'snik »Jutra« smatram za izrazitega zastopnika te struje in če dobite ponos in se e polnim imenom podpišete Vam to tudi javno in ne-nobitno dokazem. Ivan Deržić.

Beleške.

Agenzia Stefani

prinaša vest, da je jugoslovansko poslanstvo priznalo italijanske zahteve za pravične.

Nai blagovolji to jugoslovansko poslanstvo počakati ob vrnitvi na ljubljanskem kolodvoru toliko časa da mu to izlavo ratificira slovensko ljudstvo.

Ata so budil!

Sinočni »Sl. Narod« se jezi na svojega neposlušnega sina iz Miklošičeve ceste ki misli da laice več ko puta ve in hoče imeti najboljše vesti — no »Piccolu« — Ata so on zlasli čenrav za le težko trpeti za lase.

Utrmat

le nanovedalo današnje »Jutro«. Ono nač je kaj dela. Prav radi verjame-mo da je za ta ulitmat, vedelo prei kot mi in v lasnejši formuli kot mi!

Jugoslavija.

Personalna unija Jugoslavije z Grško — vroča fantazija.

LDU, Atene, 10. novembra. Dunajski kor. urad poroča: S kompetentne strani javljajo, da so vesti časopisja o načrtu personalne unije Grške z Jugoslavijo v osebi regenta Aleksandra samo nenteme liene kombinacije.

Revizija šolskih knjig v Bosni in Hercegovini.

LDU, Beograd, 10. novembra. Ministrstvo prosvete je odredilo revizijo učnih knjig za ljudske šole v Bosni in Hercegovini. Revizija se tiče samo zemljopisa in zgodovine.

Razna poročila.

Bolgarija in zveza narodov.

LDU, Pariz, 10. nov. Kakor poroča »Temps«, je prieto generalno tajništvo zveze narodov noto bolgarskega ministrskega predsednika, v kateri prosti Bolgarija, da bi jo pripustili k zvezi narodov. V not se izvaja, da bolgarski narod ni odgovoren za skipe, katere je leta 1914 in 1915 storil bivši kralj in njegova vlada. Današnja Bolgarija želi popoln sporazum s svojimi sosedi in je svojo politiko končnoveliavno orientirala po politiki entente.

Madžarska mirovna pogodba.

LDU, Budimpešta, 10. nov. Poročilo državnopravdnega odeska narodne skupščine o ratifikaciji mirovne pogodbe ugovljava, da ta ne izvira iz svobodne dogovora pogodbo sklepajočih strank, ampak da je dokument, enostransko sestavljen po zaveznikih in pridruženih državah. Treba se bo udati sil in jo sprejeti. Pri povzročitvi svetovne vojne ni bila Ogrska nič udeležena, kakor pričajo uradni spisi. Poročilo naglaša, da narod na

Ogrskem niso bili nikdar zatirani. — Na-poved se zahteva, da se češkoslovaška izrecno zaveže, ščititi narodne manjšine. Poročilo odeska za zunanje posle, kakor tudi poročilo gospodarskega odeska priporoča z ozirom na prisilno stanje brez utemeljitve, da se sprejmejo mirovne pogodbe.

Uper na ruski krizarki.

LDU, Kodanj, 10. novembra. »Berlinske Tidende« poročajo iz Heisingfor-sa: Velika senkaj dospelih ruskih časopisov javlja, da je v Kronstadtu na krizarki »Gromoboi« izbruhnil upor. Moštvo je umorilo vse boljševiške častnike in potopilo ladjo v lukl.

Nezgoda semerlinskega vlaka.

LDU, Dunaj, 11. novembra. V sled megle je zavozil na semerlinski prozi vlak državne železnice v delavski vlak 10 oseh je bilo več ali manj ranjenih. Trile smrtno nevarno poskodovani so bili prenešeni v bolnico.

Koncert Thier y-Jeraj-Brezovšek.

Za ekspressionistom Kogotiem le priredila omenjena umetniška trolica svoj koncert v ponedeljek ki le gotovo prinesel tudi mladjozno glasbe želim usesom svoj delež. Žalostno, da se ljudje zadnje čase malo zinejo za koncerte naših umetnikov in le umionska dvorana naenkrat prevrela za malo neščico poslušalcev ki jih na nobenem koncertu ne manjka. Zadostovala bi zanje dvorana Filharmoničnega društva, ki vkljub neštetim zabavljanjem iz umetniških krogov še vedno služi postnemu ekonomatu za maracin mesto da ga izroče svojemu pravemu namenu. Za komorne in solistične koncerte je dvorana v »Unionu« najmanj prikladna, narodnodomska neakustična. Pa kdo bi mislil v času volilne borbe na kulturne zadeve? —

Thierrijevo poznamo dobro iz gledišča in koncertov, kjer le vedno z lenim unehom nastopala. Ima izredno močan, obsežen glas, ki zlasti v srednji levi priletno čini v nižini pa le poln, pastozen. Kot vedno si

je Thierrijeva tudi za ta koncert izbrala svoemu vluu prikladne pesmi ter jih le prednašala tako občuteno. Edino vokalizacijo ima nelasno, nekam temno. Globoka laioveva »Razdvojenost« in Hatzejeve v jugoslovanskem dubu napisane pesmičice so ušale najbolj — Karel Jeraj profesor jugoslovanskega konservatorija in dirigent orkestralnega društva »Glasbene Matice« je tonot nastopil kot solist z Griegoovo sonato v C-molu in še neizvalano novo balado Rista Savina. Jeraja štejem med naše najboljše vifoliniste-umetnike in to po pravici.

Oha solista le ves večer z globokim umevanjem fineva sygmehvalca podpiral pri klaviriu Brezovšek dobroznani prvi kanelnik naše onere.

Večer se je veselil lenega uspeha: ničlo število poslušalcev je po zaslugi pohvalilo umetniško trolico z navdušenim plaskaniem. g. Thierrijevo na še posebej s krasnimi cvetličnimi darili. Moralnemu uspehu bi želeli le še ne preveč prazno — bla-gajno, kajti le od priznanja s plaskaniem in cvetlicami umetniki tudi ne morejo živeti. P.

Gospodarstvo.

SLADKORNA PESA V POSAVJU.

Nekateri kinetje v Posavju so že letos sadili sladkorno peso. Iz različnih krajev se je poslalo nekaj pesnih glav držav, kmetijsko kemijskemu zavodu v Ljubljani na preizkušnjo na sladkor. Preizkušnja je pokazala kljub temu, da pesno seme ni bilo prvovrstno, in kljub temu, da se pesa ni povsem pravilno obdelovala — ter je vsled preplitkega sajenja večinoma preveč iz zemlje izrasla — prav silajne vspehe: Pesa iz Senuš pri Krškem je pokazala 16%, iz Leskovca pri Krškem 15.60%, iz St. Lenarta v brežlškem okraju 16.30%, iz Dobove 17.50%, iz Srebrnič pri Novem me-

stu 16.70%, iz Dol. vast v brežlškem okraju 18.40% in iz Vel. Doline in Čateza v kostanjevškem okraju 17.00%. Priprimitelj je, da ima bosanska pesa največ 14.3% odstotkov sladkorja. S to preizkušnjo se le pokazalo, da je posavska zemlja za kulturo sladkorne pese pripravna, ko se po drugih deželah niti z boljšim semenom la z boljšim obdelovanjem pese ne dosežeta isti odstotki sladkorja, kakor so se dosegli pri posavski pesi prvo leto. Z zboljšanjem semena in s pravilnim obdelovanjem pese, doseglj se bodo v Posavju še višji sladkorni odstotki v pesi.

Dnevne vesti.

— Kai le z nemško šolo na Jesenicah? Na manifestacijskem zborovanju na Koroško je trdil neki govorilnik, da se na Jesenicah vzdržuje 4 razredi za 45 nemških (?) otrok. Pričačnikom, da višji šolski svet stvar polnisti. Lastnik ondodnje nemške šole je bil ljubljanski šolski kuratorji. Ko se je to društvo pred letom razpustilo je podedovala šolsko poslopje Kranjska hranilnica. — Ali morda ta zavod še vedno protežira nemško šolstvo? Ne moremo verjeti, da bi bilo na Jesenicah tudi le 45 prispitih nemških otrok, toda četudi jih je res toliko, bila bi zanje celo 2 razreda preveč.

— Begunci iz zasedenega ozemlja. Generalni civilni komisarjat v Trstu je razglasil, da je vojnim beguncem dovoljen povratek tudi v one občine Julijske Benečije, v katere je bil do sedaj povratek zabranjen. Begunci imajo prosto vožnjo do 31. decembra 1920. Izplača se jim enkratno izredno podporo v znesku podpore za dva meseca. Po 1. januarju 1921 ne dobijo proste vožnje, pa tudi ne begunske podpore. Izvzredne ubožne podpore bodo dobivali samo oni begunci, ki so se povrnil na svoj dom in se nahajajo v taki revščini, da bi došli ali delavski zaslužek posameznih družinskih članov ne zadostuje za najnujnejše življenjske potrebe. — Begunci, ki mislijo povrnil se v svojo ožjo domovino, naj se čimprej oglašajo pri okrajnem glavarstvu, ki jim bodo kolko in pristojbine prosto propustnice in nakaznice za prosto vožnjo.

Obvezni polletni tečaj na državni podkroški šoli v Ljubljani se prične dne 1. januarja 1921. Za vstop v tečaj je vložiti na vsakodnevno državne podkroške šole v Ljubljani do 10. decembra t. l. prošnjo ter ji priložiti: 1. rojstni in krstni list; 2. do 4. letni list; 3. zadnje šolsko spričevalo; 4. učno spričevalo; 5. ubožni list, in 6. uravnoteženo spričevalo. Pouk v podkroški šoli je brezplačen. Učenci dobivajo redno državne podpore ter imajo prosto stanovanje v zavodu, kjer pa morajo sami za hrano in potrebne učne knjige. Poleg podkroške se poučuje ogledovanje klavir z živimi in mrtvi.

— Doktorjem vsega zdravstva je premovali včeraj na čišči univerzi v Pragi g. Zoran Jošt iz Celja.

— Zadruga rebovskih in sosednih obrti v Skofli Loka naznanja, da se vrši pomožniška preizkušnja v nedeljo 21. t. m. ob 10. uro popoldne. Interesenti naj se prileže na karkoli do 18. t. m. pri predsedniku preizkuševalne komisije g. Ivanu Kavčiču, kletarju v Skofli Loki. Na poznejše priloge se ne bo obratilo.

— Pri »Državni posredovalnici za delo« je razpisano mesto moške pisarniške moči z letno plačo 1200 dinarjev in dnevnimi. Prošnje le vložiti do 25. t. m. Prošnje najmanj 4 razrede srednje šole ali pa metatarska in trgovska šola. Prošnja s pisarniško prakso imajo prednost.

— Državna posredovalnica za delo naznanja, da so uvedene pri njenih podružnicah v Ljubljani in Mariboru odsele nepretrgane uradne ure od 8. ure zjutraj do 5. ure zvečer. Stranke se prosijo, naj se zadržajo po možnosti dopoldne.

— Državna posredovalnica za delo. Pri vseh podružnicah »Drž. posredov. za delo« v Ljubljani, Mariboru, Ptutu in Murski Soboti, je iskalo v preteklem tednu od 31. oktobra do 6. novembra 1920. dela 163 moških in 95 ženskih delavskih moči. Delodajalci so pa iskali 107 moških in 56 ženskih delavskih moči. Posredovanj se je izvršilo 128.

— Brezplačna oddaja stenskih voznih redov. Inšpektorat državnih železnic v Ljubljani naznanja, da oddaja stenske voznice reče za urade, zavode, privatne dohodne zavode itd. brezplačno v Ljubljani, soba 24. Ker se po pošti ne pošiljajo, mora vsakdo sam priti na postajo.

— Gornjeorajsko kočjo na Mental (pri Gornjem Gradcu) je neznan žilovec zažgal. Koča je bila last S. P. D.

— Pevsko društvo »Zvon« v Trbovljah se zahvaljuje »Kozmovo kvartetu«, »Ljubljanskemu Zvonu« in »Glasbenemu društvu Zagorje« za sodelovanje o priliki prireditve društvenega koncerta v proslavo zletnice, kakor tudi vsem gostom, osobito g. dr. Schwabu, Adamiču in Prelovicu, ki so poslušali to prireditev s svojim posetom.

— Kal so ne spodobiti. Je žepna knjižica, ki jako dobro opisuje vse stabe na vadi, ki so razširjene med ljudstvom. Knjižica je obenem izvrstna svetovalka, kakor se mora človek obnašati v vsaki dohodni družbi. Primerna je za vsak stan in za vsako priliko. Stane 10 K in se dobi v vseh knjigarnah. Izdal in založil Anončni zavod »Vedež«, Maribor, Gregorčičeva ulica 6.

— Razne tatvine. V noči od 6. na 7. t. m. so neznanji tatvanci vliomili v klet goštinčarja J. S. na Križu ter mu odnesli do 40 litrov žganja, 60 kg svinjske masti, 12 steklenice piva ter se izpustili vrhu tega iz sode čez 10 i vina. Kdor storilce

sledi, dobi 1000 K. — Oostinčarica M. J. iz Dolske je ovadila, da je bilo v noči 9. t. m. njenemu hlapcu ukradeno iz zaklenjene sobe: zelenkasta obleka, nove hlače, 8—10 srajc, 1 par novih čevljev, 2 para ponošenih, 1 črna pulerina, 1 klobuk in 3 metre zelenkaste blaga za moško obleko. — Tri panje plemenskih čebel in nekaj jabolk je bilo ukradenih iz kletke Mih. H. v Rogarji vasi iz vioniljevega čebelnjaka. — V povozni delavnici v Siskli je bilo ukradeno Ostrouški Josipu 400 K denarja in 3 razne izkaznice na njegovo ime. — Ani Tavčarjevi na Dunalski cesti 47 sta bili ukradeni 2 svetilki za kočijo, vredni 1600 K.

Ljubljana.

— Kai le s trgovsko akademijo? Letos se je ustanovila v Ljubljani trgovska akademija. Vpisovanje se je vršilo istočasno z vpisovanjem v druge zavode. Dočim so že na vseh drugih šolah že davno začeli z poukom, še trgovska akademija vedno čaka. Kje je temu vzrok? Zahtevamo točnega pojasnila.

— Uravni ljubljanske gledališča. Pišejo nam: Od vseh strani se pritožujejo abonente zaradi brezbriznosti gledališke uprave. V sredo je bil na programu »Rigoletto« za »B«. zvečer pa se je šele zvedelo, da le onera odovedana in da bo mesto nie balet »Od baike do baike« (isti red). Katerega smo tako torej že družiti videli in tudi že prvič bili sivi. — Tudi v dramskem gledališču smo abonenti izgubili že par predstav. Gledališka uprava niti ne naznani ali jih bo nadomestila pozneje ali kako. Samo ruskih predstav se končno tudi vsi naveličajo — saj polovica gledalcev ne razume skoraj ničesar. Prosimo nasrnila!

— Tedenski izkaz za ljubljansko občino izkazuje 27 novorojencev in 20 umrlih. Med umrlih je 11 tujcev. Najboljše boleznijo se zelo polekajale.

— Kolinska tovarna je ob priliki svoje bilance naklonila Društvu jugoslovanskih avtomarier v Ljubljani znesek 1500 K. Srčna hvala!

— Društvo jugoslov. medicincev v Ljubljani priredi v soboto 13. t. m. v zgornjih prostorih »Narodnega doma« II. medicinski ples pod pokroviteljstvom g. dr. Šerkove. Ker je čisti dobiček namenjen strokovni društveni knjižnici, prosimo, tem potom vse vabilne, da se plesa udeležijo. Po vabilnih vpisanih gostje so nam dobrodošli. — Začetek ob 20. uri.

— Splošna organizacija vojnih vdov in sirot za Slovenijo priredi veliko veselico v soboto, dne 13. t. m. v hotelu »Union« ob 7. zvečer. Na sporedu je petje in ples. Obeta se obilna zabava.

— Lov v Mestnem logu. Policija prečla od časa do časa nenapovedane love po Mestnem logu, kjer se skrivajo dvonogi dihurji in lisice. Pri zadnjem takem pogonu sta bila zasačena dva moška, ki sta bila brez posta. Oddali so ju sodišču zaradi vlačugarstva.

— Nepredvidne vožnje. Dne 9. t. m. je tovorni avtomobil glavne vojaške delavnice pred glavno pošto zadel v voz nekega izvoščaka ter mu napravil 20.000 K škodo. Voznik avtomobila H. S. ni imel luči, a tudi signalov ni dal.

— »Nedolžno deklet« je Pavla Kalš, ki se preživlja s tem, da hodi v Mestni log »štrikrati«. Zaradi tatvin in vlačugarstva je bila kaznovana šele 32krat. Ker je tudi izgnana iz Ljubljane, a jo je policija zopet zasačila. Je šla »štrikrati« k deželniemu sodišču. Razum Pavlice sta bili aretovani še dve drugi »institutke« ter izgnani.

— Vsiel strahu omedlela in onemela. Na Poti v Rožno dolino sta ponoči 9. t. m. trgovska valenca S. B. in V. P. s krikom skočila izza grmovja pred 15 letno Anželjo V., ki se je vsled tega tako prestrašila, da se je onesvestila ter je izgubila govorico. Razposalena bo počilo sodišču.

— 7 otrok, a mož na »parah«. S to pretezo je beračila po mestu Alojzita Smode, žena prekupca s staro obleko. Dognalo se je, da je Alojzita notorična pikanja in tudi lastnini nevarna. Otrok sploh nima, a mož na »parah« je pogrešal zvečer svojo zakonsko polovico ter prišel polzvedovat na policijo. Oba dobita potna lista v domovinsko občino.

— Promet v Pollakovi tovarni. P. Ivan, uslužbenec Pollakove tovarne, je kradel sekane podplate. M. Marija jih je iztuhotapljala iz tovarne, P. Fran pa jih je kupoval in naprej razpečeval. Vse tri je policija aretirala in izročila sodišču.

— Zaročenca boljše vrste. Krojaški pomočnik A. P. pri tvrčki Schwab & Bizlak je javil policiji, da mu je nekdo ukradel večji zavitek s sukancem in drugimi krojaškimi potrebščinami. Pri preiskavi se je dognalo, da je zaročenca okradenega E. P. bila poprej užlezena pri isti firmi. Zaslišana E. P. je priznala, da je dobila A. P. blago, ki mu je bilo ukradeno, od nje, a ona je to blago tudi ukradla pri omen-

ni tvrčki. Dognalo se je, da je zalagala zaročenca in sebe z obliko in drugimi potrebščinami. Škoda znaša preko 20.000 kron. Ljubezni parček je moral seveda poroko preložiti.

— Betonsko železo. — Urad za pospeševanje obrti ima v zalogi nekaj vagonov betonskega železa po nizkih cenah. Interesenti obrtniki naj se obrnejo direktno na omenjeni urad, Dunajska cesta št. 22.

Maribor.

— Društvo jugoslovanskih akademikov v Mariboru je na odborovi seji 15. m. m. sklenilo naslednje resolucije, katere prinašamo v kratkih besedah: Povodom druge obletnice ujedinjenja z žalostjo konstatiramo, da še vlada vedno ono gnjivo avstrijskanstvo v naši domovini, in da se upognjena hrbišča, navajena bičev avstrijskih valptov še niso zravnila. Zato zahtevamo od merodajnih oblasti: da se uvede v vse naše urade jugoslovanski državni ležik, da začnejo naše oblasti izganjati tuje rovarske elemente, da odstranijo iz obratov in uradov vse nezanesljive osebe, njihova mesta pa prepustijo koroškim beguncem; odločno obsolamo t. g. go, ki so jo pričeli povodom zadnjih izgovorov nekateri slovenski listi, katere g. n. l. ima v ozadju ogabne volilne spekulacije; zahtevamo od merodajnih oblasti, da poskrbe, da bodo nove napisne table povsod pisane v pravilni slovenščini; h koncu apeliramo še enkrat na naše oblasti, da sprostijo, rokavice in nehajo s pretežanjem in božanjem nasprotnikov. — Zlasti v našem obmejnem Mariboru je nujno potrebno, da zločinom nemškutarski odpor in jim pokažemo, da hočemo napraviti red, če treba, tudi z železno roko.

Ravnateljstvo Mariborske posejilnice razpisuje več ustanov za tekoče šolsko leto, in sicer: dr. Fr. Rapočevo ustanovo, 9 mest po 300 K za visokosolce, ter nastopne lastne ustanove: za vinarsko in sadlarsko šolo v Mariboru po 700 K, za knjižniško šolo v St. Jurju ob juž. želi 400 K in za državno obrtno šolo v Ljubljani 600 K.

Število učencev Glasbene Matice je naraslo na 300 in še stalno narašča. Na zavodu poučuje 11 strokovnih učiteljev. Prvi koncert orizeri Gl. M. 4. decembra.

Zadruga »Vilinskih mojstrov« v Mariboru in okolici ima 14. t. m. ob 9. dop. v restavraciji Maribor izredni občni zbor.

Mariborska podružnica SPD prične v torek 16. t. m. zvečer s plesnimi vajami. Umrj je v sredo nenadoma vpojojeni goriski deželni uradnik Ernest Klavžar, rodom iz Vilsave. Pogreb bo v petek ob pol 3 pop. Prikožnik je bil svojčas dopisnik »Slov. Naroda«, ki je t. rat izhajal pod Jurčičem in Tomšičem v Mariboru.

Celje.

Imenovanje. Za komisarja v IX. čin. razr. pri uradu za pospeševanje obrti je imenovan g. Ignac Založnik, tajnik likvidacijske komisije v Celju.

Vladim tajnikom je imenovan komisar pri mestnem magistratu v Celju dr. Ivo Poljanec.

Se eno tekarno in še eno tiskarno dobimo v Celju. Lekarna bo glasom »Uradnega lista« na vogalu Cankarjeve in Kravljice Petra ceste, za tiskarno se pa še ne ve, kje to bodo postavili.

Glasbena Matica v Celju priredi v sredo dne 17. nov. v veliki dvorani Narodnega doma šolski koncert ob 6. uri zvečer. Na vsporedu so točke na glasovirju ter petje. Vstopnice se dobijo v predprodaji pri tvrčki Goričar & Leskovšek.

Poročili se je v Celju g. Pric Confidenti sin posejilnika in goštinčarja v Savodni z gđ. Vikiro Confidenti roj. Prištovnik.

Sprememba v trgovini. Špecerjsko trgovino Matičevo v Aleksandrovi ulici sta kupila trgovci z manufakture v Narodnem domu g. Frece in gosp. Jernej Plahuta. Polagoma bodo prešli vse nemške trgovke v slovenske roke.

Mestno gledališče v Celju. V nedeljo popoldne ob 5. uri se predstavlja ruska opereta iz japonskega življenja v treh delanijh »Gelsah«. Zvečer ob 8. uri opereta v treh delanijh »Kralj se veseli«.

Res dobra zabava se obeta na veliki ljudski veselici Celjskega oledjevalnega društva v soboto 13. t. m. v veliki dvorani hotela Uniona v Celju. Začetek ob 8. uri zvečer.

ONIM, KI VIDIJO SAMO NAŠE PLACE.

(iz učiteljskih krogov.)

Šel sem na učiteljske z ideali, da bom svetil med ljudstvom, kar je tako lepo in koristno, posebno za nas. Vojna mi je vzela knjige iz rok, odrgala me je od otrok. Leto so tekla in kolo časa se je obracalo: nihče ni opazil več ne na meni in ne v meni, da sem trgal nekoč hlače na šolskih klopih. Končala se je vojna, in prišel sem za učitelja v lepi kraj na Stajerskem. Vprašal sem gostinčarico: Ali bi mi kuhali, gospa? — Lahko kosite in večerlate, ali za stalno vam ne morem nič o ljubiti. — Pa res bi bil lahko tako storil in stalo bi me bilo samo kakih 35 K na dan. Izračunil in dobil na mesec

1050 K. Šel sem v drugo hišo, kjer je tudi bila gostilna, odgovor je bil podoben prejšnjemu, vspeli pa ravno isti. Šel sem k ženi, ki sem pozneje zvedel, da sama stane v tuji hiši, kupiti pa si mora prav vse. Pogovor je bil ta-le: Jaz sem vaš učitelj, ali bi mi dali hrano in stanovanje? Da, gospod, imela sem že učitelico na stanovanju in jedla je tudi pri meni. Vas vzamem. Tako naredimo po domače, plačali boste 295 K na mesec. — Ako poznaš razmere, se boš čudil. Prišla je nakaznica, dobil sem plačo. Celo sem preštel in bilo je 285 K. Tako je šlo. Bil sem vendarle pri dobrih ljudeh. Povem naj vam še to: Ker v tistih vojaških cunjah nisem mogel dolgo biti, sem si kupil med letom obleko s tem, s čimer me je le oče založil. On biva doma v podrinah. Prišla so počitnice. In jaz kakor se reče sem bil nag. Pa misli, dragi moj, da si boš izmisli kako coprnijo. Obleči in obuti se moraš, a kje vzeti? Šel sem tedaj in sem se zadovoljil, da sem mogel kupiti obleko in obutev. Prišli so drugi časi, ki mi omogočijo, da se izkopljem iz dolgov. Kaj se vam zdi, ali bi bilo to prav, vam, ki ne gledate nas, ampak vidite samo našo plačo. —už.

Sport in turiztika.

Nogometna tekma med S. K. Jadranom (rez.) in S. K. Primorjem (rez.) se vrši v nedeljo 14. t. m. ob pol 11. na prostoru S. K. Hribe. Cene običajne. K.

Sokolstvo.

Sokol I. opozarja svoje članstvo, bratska društva in Sokolstvu naklonjeno občinstvo na veliko akademijo, ki se vrši 20. t. m. zvečer v veliki dvorani hotela Union. Poleg televizijskih točk, povečini samo novih, je na sporedu predavanje na glasovirju, (lastne skladbe svira g. Marj. Kogoj), nastop operne pevke gđ. Zikove, recitacija pesmi g. Jarca, nastop društvenega kvarteta, koncertne točke društvenega orkestra, nazovor itd. Natančni spored se objavi na lepkih. Zdravot! K.

Književnost in umetnost.

Podbovska soareja. Danes se vrši v Dramskem gledališču poslednja prireditev novemborskih umetniških dni — Podbovska soareja. Podbovske je zastopnik najradikalnejše literarne struje med mladimi. Način njegovega izražanja, ki ga sam imenuje »godba v valovih«, je osvobodeno materijalnega ritma in rim, ter deluje samo z ritmično bliskoma menjajočih in podočih se predstav in idej, ki jih razsvetljeje z najbolj lakimi barvami. Pesnik bo recitiral iz svoje knjige »Človek s bombami« deset pesni, ki kažejo pot njegovega razvoja od prvih poskusov prestopiti preko tradicije, pa do sedanje njegove svobode. Soareja se prične ob 8. uri zvečer. Vstopnice se prodajajo pri dnevali blagajni. Cene običajne.

Klavirski koncert Antona Trosta. Ob priliki koncerta klavirskega virtuosa Antona Trosta, ki se vrši dne 14. t. m. v »Unionu« nekaj podatkov iz življenja umetnikovega: Leta 1908. je dovršil v Ljubljani gimnazijo in šolo »Glasbene Matice«, kjer je prihodnje leto nadomestoval prof. Prohazko, ki je bil takrat poklican na konzervatorij v Prago. Leta 1912. ko je dovršil z odličnim uspehom in državno diplomno dunajsko akademijo, se je vrnil Trost v Ljubljano in poučeval dve leti na šoli »Glasbene Matice«. Leta 1914. je naš virtuoz napravil z violinskimi mojstrom Zlatko Balokovičem skupno turnejo v Egipt. Po izbruhu svetovne vojne se je preselil mojster Trost na Dunaj, kjer si je pridobil z več koncerti mnogo slave. Predprodaja vstopnic, pri Anončni ekspediji Al. Matičič, Kongresni trg 3/1., telefon 174.

Trile moški zbori. Izdalo in založilo pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«. Cena 10 K. Dobe se pri društvu in v vseh ljubljanskih knjigarnah. Pevska društva in pevci, sežite pridno po njih. S poštnino stane 11 K. Denar se pošlje naprej.

Avgustin Ujevič: Lelek sobra (Krik oraja). Natiskala štamparija M. Karica, Kraljev trg 25, Beograd. Založila knjigarna S. B. Cvijanovića v Beogradu. Knjiga stane 5 dinarjev.

Pokrajina.

Iz Gornje Savinjske doline. Sramotno smo prapadli na Koroškem, čemur je v prvi vrsti kriva naša narodna mišlost, ki se epidemčno širi po naši domovini. Tudi v naši dolini že rodi slabe sadove. Nemškutari dvigajo zopet drznejšje svoje glave. Ogledmo se malo po naši dolini. V Mozirju je bil pred kratkim aretirani neki znan tržan, ker je javno zabavil proti državi in Srbom. V Rečici, v tem klerikalnem gnezdu, je celjski nemškutarski komunist Leskovšek, ki je dobro znan izza časa železničarske stavke, imel javen shod ter huiskal proti dinastiji in državi. Glavno nemškutarsko gnezdo pa je v najbolj klerikalnem brlogu na Ljubnem. Tu je še vse polno nemškutarskih avstrijskanov,

ki na tihem in javno hudskojo proti državi. Tudi tu je imel Leskovšek svoje shode. Pač dobro ve, kje mu gre pšenica najbolj v klasje. Ko je imel Leskovšek shod v St. Pavlu v Savinjski dolini, se je hvalil, da je cela Gornja Savinjska dolina komunistična. Zakaj se ti shodi, ki so vojnoma v prvi vrsti protidržavni in šče potem komunistični, ne prepovejo? Ogabno strankarsko prekanje je naše ljudi tako zasleplilo, da se ne briga več za splošno — narodne zadeve. Zbudimo se vendar in ne jemljimo narodu vere v državo z ostudnim strankarskim blatenjem. Mi vedno in vedno pozabljamo, da so Nemci bili in bodo ostali naši smrtni sovražniki, ki porabijo vsako priliko, da po svojih agentih metijo protidržavno razpoloženje med našim ljudstvom.

Gornja Radgona. Se vedno nimamo železniške zveze preko Radgone in Spilja v Maribor. Klub dolo in mirovne pogodbe, kljub svojim obljubam in obvezam Avstrija noče ugoditi naši žrjenski potrebi. Na to nemško kljubovalnost odgovarjajo naše oblasti po svoji stari navadi s popustljivostjo in mišlacnostjo. Avstrijski mogotci izvajajo dan za dnem na stoletne hektolitrov vina s svojih ogromnih posestev, ki jih imajo lužno od Drave, in naše oblasti jim grede lepo na roko, le vendar bi bilo treba samo za par dni zapreti promet, pa bi Avstriji takoj pristali na otvoritev železniške tranzite zveze na progi Lutomer—Radgona—Spilje. A zveza s tem bi padli nekateri naši gospodje v nemilost pri radgonskih umetnostilivih, česar se boje bolj, kakor pa škode, ki jo povzročajo s svojim postopanjem narodu in državi.

Gornja Radgona. Pri nas sreča prav pogosto avstrijske orožnike in finančarje, ki paradiirajo nemoteno v svojih avstrijskih uniformah po jugoslovanskih cestah. Radi bi vedeli, kaj imajo pri nas opraviti. In se bolj, kako pride vladni komisar do tega, da jim dovoljuje izvajanje na naših tleh. Naši nemškutari porabljajo take prilike, da se bolj bežajo naše že itak nevedno prebivalstvo. Sirbo n. pr. vadi, da pride tudi v teh krajih do plebskega, ki seveda ne bo izpadel drugače kakor koroški. Odločno zahtevamo od vlade, da naredi konec tem neznosnim razmeram in pošlje k nam uradnike, ki bodo kos našim težavnim razmeram.

Gornja Radgona. Naš kraj in njega okolica se še nikdar nista odlikovala po posebni narodni zavednosti. Sedaj pa postaja položaj še slabši. Malodajše se je razpaslo v najhujše sloje. Hujšakom in zabavlčam gre žito v klasje. Glavna krivda zadene za te razmere našo politično upravo, posebno alogena tukajšnega ekspozita komisarja L. Ta se kar ne more spriznati s mislijo, da je Jugoslovian tudi sam na sebi kaj vreden, čeprav se ne plazji veda po kolonih okrog Nemcev in nemčurjev. V vseh možnih ozirih jim gre na roko in imajo dale ugodnosti na katere pripravi Slovence niti misliti ne sme. Nemški gospodje je predhod čer mejo popolnoma prost. — Nevidrano prihajajo nemškutarski izzivači s prošnjo in Kodolitschem na čelu na obiske k nam, naše nemške kapacitete pa jih vračajo, spremljane le prepogosto od slovenskih dam in odličnikov, ne ločeni od ekspozita komisarja L. Ta se kar ne more spriznati s mislijo, da je Jugoslovian tudi sam na sebi kaj vreden, čeprav se ne plazji veda po kolonih okrog Nemcev in nemčurjev. V vseh možnih ozirih jim gre na roko in imajo dale ugodnosti na katere pripravi Slovence niti misliti ne sme. Nemški gospodje je predhod čer mejo popolnoma prost. — Nevidrano prihajajo nemškutarski izzivači s prošnjo in Kodolitschem na čelu na obiske k nam, naše nemške kapacitete pa jih vračajo, spremljane le prepogosto od slovenskih dam in odličnikov, ne ločeni od ekspozita komisarja L. Ta se kar ne more spriznati s mislijo, da je Jugoslovian tudi sam na sebi kaj vreden, čeprav se ne plazji veda po kolonih okrog Nemcev in nemčurjev. V vseh možnih ozirih jim gre na roko in imajo dale ugodnosti na katere pripravi Slovence niti misliti ne sme. Nemški gospodje je predhod čer mejo popolnoma prost. — Nevidrano prihajajo nemškutarski izzivači s prošnjo in Kodolitschem na čelu na obiske k nam, naše nemške kapacitete pa jih vračajo, spremljane le prepogosto od slovenskih dam in odličnikov, ne ločeni od ekspozita komisarja L. Ta se kar ne more spriznati s mislijo, da je Jugoslovian tudi sam na sebi kaj vreden, čeprav se ne plazji veda po kolonih okrog Nemcev in nemčurjev. V vseh možnih ozirih jim gre na roko in imajo dale ugodnosti na katere pripravi Slovence niti misliti ne sme. Nemški gospodje je predhod čer mejo popolnoma prost. — Nevidrano prihajajo nemškutarski izzivači s prošnjo in Kodolitschem na čelu na obiske k nam, naše nemške kapacitete pa jih vračajo, spremljane le prepogosto od slovenskih dam in odličnikov, ne ločeni od ekspozita komisarja L. Ta se kar ne more spriznati s mislijo, da je Jugoslovian tudi sam na sebi kaj vreden, čeprav se ne plazji veda po kolonih okrog Nemcev in nemčurjev. V vseh možnih ozirih jim gre na roko in imajo dale ugodnosti na katere pripravi Slovence niti misliti ne sme. Nemški gospodje je predhod čer mejo popolnoma prost. — Nevidrano prihajajo nemškutarski izzivači s prošnjo in Kodolitschem na čelu na obiske k nam, naše nemške kapacitete pa jih vračajo, spremljane le prepogosto od slovenskih dam in odličnikov, ne ločeni od ekspozita komisarja L. Ta se kar ne more spriznati s mislijo, da je Jugoslovian tudi sam na sebi kaj vreden, čeprav se ne plazji veda po kolonih okrog Nemcev in nemčurjev. V vseh možnih ozirih jim gre na roko in imajo dale ugodnosti na katere pripravi Slovence niti misliti ne sme. Nemški gospodje je predhod čer mejo popolnoma prost. — Nevidrano prihajajo nemškutarski izzivači s prošnjo in Kodolitschem na čelu na obiske k nam, naše nemške kapacitete pa jih vračajo, spremljane le prepogosto od slovenskih dam in odličnikov, ne ločeni od ekspozita komisarja L. Ta se kar ne more spriznati s mislijo, da je Jugoslovian tudi sam na sebi kaj vreden, čeprav se ne plazji veda po kolonih okrog Nemcev in nemčurjev. V vseh možnih ozirih jim gre na roko in imajo dale ugodnosti na katere pripravi Slovence niti misliti ne sme. Nemški gospodje je predhod čer mejo popolnoma prost. — Nevidrano prihajajo nemškutarski izzivači s prošnjo in Kodolitschem na čelu na obiske k nam, naše nemške kapacitete pa jih vračajo, spremljane le prepogosto od slovenskih dam in odličnikov, ne ločeni od ekspozita komisarja L. Ta se kar ne more spriznati s mislijo, da je Jugoslovian tudi sam na sebi kaj vreden, čeprav se ne plazji veda po kolonih okrog Nemcev in nemčurjev. V vseh možnih ozirih jim gre na roko in imajo dale ugodnosti na katere pripravi Slovence niti misliti ne sme. Nemški gospodje je predhod čer mejo popolnoma prost. — Nevidrano prihajajo nemškutarski izzivači s prošnjo in Kodolitschem na čelu na obiske k nam, naše nemške kapacitete pa jih vračajo, spremljane le prepogosto od slovenskih dam in odličnikov, ne ločeni od ekspozita komisarja L. Ta se kar ne more spriznati s mislijo, da je Jugoslovian tudi sam na sebi kaj vreden, čeprav se ne plazji veda po kolonih okrog Nemcev in nemčurjev. V vseh možnih ozirih jim gre na roko in imajo dale ugodnosti na katere pripravi Slovence niti misliti ne sme. Nemški gospodje je predhod čer mejo popolnoma prost. — Nevidrano prihajajo nemškutarski izzivači s prošnjo in Kodolitschem na čelu na obiske k nam, naše nemške kapacitete pa jih vračajo, spremljane le prepogosto od slovenskih dam in odličnikov, ne ločeni od ekspozita komisarja L. Ta se kar ne more spriznati s mislijo, da je Jugoslovian tudi sam na sebi kaj vreden, čeprav se ne plazji veda po kolonih okrog Nemcev in nemčurjev. V vseh možnih ozirih jim gre na roko in imajo dale ugodnosti na katere pripravi Slovence niti misliti ne sme. Nemški gospodje je predhod čer mejo popolnoma prost. — Nevidrano prihajajo nemškutarski izzivači s prošnjo in Kodolitschem na čelu na obiske k nam, naše nemške kapacitete pa jih vračajo, spremljane le prepogosto od slovenskih dam in odličnikov, ne ločeni od ekspozita komisarja L. Ta se kar ne more spriznati s mislijo, da je Jugoslovian tudi sam na sebi kaj vreden, čeprav se ne plazji veda po kolonih okrog Nemcev in nemčurjev. V vseh možnih ozirih jim gre na roko in imajo dale ugodnosti na katere pripravi Slovence niti misliti ne sme. Nemški gospodje je predhod čer mejo popolnoma prost. — Nevidrano prihajajo nemškutarski izzivači s prošnjo in Kodolitschem na čelu na obiske k nam, naše nemške kapacitete pa jih vračajo, spremljane le prepogosto od slovenskih dam in odličnikov, ne ločeni od ekspozita komisarja L. Ta se kar ne more spriznati s mislijo, da je Jugoslovian tudi sam na sebi kaj vreden, čeprav se ne plazji veda po kolonih okrog Nemcev in nemčurjev. V vseh možnih ozirih jim gre na roko in imajo dale ugodnosti na katere pripravi Slovence niti misliti ne sme. Nemški gospodje je predhod čer mejo popolnoma prost. — Nevidrano prihajajo nemškutarski izzivači s prošnjo in Kodolitschem na čelu na obiske k nam, naše nemške kapacitete pa jih vračajo, spremljane le prepogosto od slovenskih dam in odličnikov, ne ločeni od ekspozita komisarja L. Ta se kar ne more spriznati s mislijo, da je Jugoslovian tudi sam na sebi kaj vreden, čeprav se ne plazji veda po kolonih okrog Nemcev in nemčurjev. V vseh možnih ozirih jim gre na roko in imajo dale ugodnosti na katere pripravi Slovence niti misliti ne sme. Nemški gospodje je predhod čer mejo popolnoma prost. — Nevidrano prihajajo nemškutarski izzivači s prošnjo in Kodolitschem na čelu na obiske k nam, naše nemške kapacitete pa jih vračajo, spremljane le prepogosto od slovenskih dam in odličnikov, ne ločeni od ekspozita komisarja L. Ta se kar ne more spriznati s mislijo, da je Jugoslovian tudi sam na sebi kaj vreden, čeprav se ne plazji veda po kolonih okrog Nemcev in nemčurjev. V vseh možnih ozirih jim gre na roko in imajo dale ugodnosti na katere pripravi Slovence niti misliti ne sme. Nemški gospodje je predhod čer mejo popolnoma prost. — Nevidrano prihajajo nemškutarski izzivači s prošnjo in Kodolitschem na čelu na obiske k nam, naše nemške kapacitete pa jih vračajo, spremljane le prepogosto od slovenskih dam in odličnikov, ne ločeni od ekspozita komisarja L. Ta se kar ne more spriznati s misli

M. Zevaco:

Kraljev vitez.Zgodovinski roman.
(Dolge.)

»Se uro še nekaj minut moro-
biti in vse bo končano! Navajati
hočemo na Louvre! Oh, če pridejo,
tuh nobenim kolikor se bo dalo, in
umrem... Umreti, ko mi je petnaest
let! Zakaj pa ni tu, kraljica, čigar
pogled me je prešnil z vročico
slavi! Oh, da bi slišal njegov grme-
či glas, ki je bil nasmeh v moji pla-
hni smrti! Prav se mi godi! Cape-
stanz mi je otel življenje, jaz na sem
ga razžalil... Ne bo ga več! Sam
sem na veke sam! Aretacija vo-
vode Angonimskega je le pospe-
šila dovodke Borne prijeti le bilo
treba Condé! Prizanesel sem mu,
in zdaj triumfiram! Pariz mu vriska
naproti... Se malo, in kakor us-
trob se vrže name, da me raz-
trga!»

Dvignil je glavo.
»Čemž trepečem?« je zam-
rmral. »Dahno nokažimo vam, da sin
Henrika IV. ni strahopetec!«
Bila je prava misel v pravem
trenotku, zakaj hip nato se je začelo
bo vsem Louvre kričanje bevanje in
žvenket orožja! Ludvik XIII. je
prijel na nož: porabil je meč in se
obrnil proti vходу. Francoski kralj,
vzravnan v obupni pripravljenosti,
je sam odprl vrata svojim moriv-
cem!

Toda odskočil je ves osupel in
zavrisnil od neznosne radosti ka-
kako nazna le tisti, ki se je kdaj
predramil iz smrtno mrtve. Pred
njim je stal Condé, bled, krotak in
tresoč se kakor riba na vodil in
zraven prince — Capestanz!

»Sire,« je dejal rešitelj, »čas mi
je, da vam smem predstaviti gosno-
da prince Condékega, ki se želi
podvržiti vašemu veličanstvu!«

Sirne dvorane za Capestanzovim
hrbtom so začele od tisočerihi

svet. Lakati so prižigali lustre, ves
Louvre se je oblienal kakor na ča-
robnem slavin; od vsepovsod so ti-
ščali zmagovalni ohrazi, iz vseh strani
je brčalo klicanje, razlevalo se po
podnikih in stresale temelje stihne
nalačje:

»Živel kralj! Živel kralj! Živel
kralj!«

Prihitiel je Vitruv s svojimi stra-
žarji, dospel je Ornano z vestjo, da
je zmagal mirno odlokar vedo da se
je Condé podvržel: pojavil se je Ri-
cheffen, da nihče ni vedel odkod in
Luvnes je prišel iz svojega skriva-
lišča: Concino Concini je pri-
šel k pohitit kralja reko: Marija de
Medicis se je vrnila v sinovo naroč-
le: dvorano le nanolniti množica
vskovrstne gosnede, ki je prei že
dolego ni bilo na izprehled. Ludvik
XIII. je skušal vso opolnost zmage
in vso pomosno radost misli:

»Vse to je podložno meni! Jaz
sem njih gospodar!«

»Živel kralj!« Navdušeni klici so
odmevali po vsem Louvre, razlegali
se na ulice, klicali se in zalivali mesto.
Čigar zvonovi so pravkar se zvonili
na nunt, zdaj na so morali glasiti
kraljevo zmago!

Dve dolgi uri je stal pri me Condé
deski sredi vseobčnega praznika,
polmrtve od teže in sravnote: vse ga
je obsijalo z zbudljivkami, namar-
niivete na tisti, ki so snoči natohtli
klečenazili pred njim ter molede-
vali za čast in službo kadar se po-
lasti prestola!

Nazadnje na le upalnih človeški
val. Dvorani so se razgubili. Toda
Richelieu je bil videl Capestanz in
je prebledel in videl ga je Concini
ter le namignil Rinaldu!

Kralj je zamahnil z roko, in vsa
slična družba je odšla iz vseh
Vitruv, Ornano, Luvnesa in Cape-
stanza. Tedaj le stonil mladi kralj h
Condéu in mu položil roko na ra-
mo, rekč:

»Pozdravljeni, gospod bratra-
nec. Kakor se vidi, ste nas hoteli
pahniti s prestola?«

»Sire,« je odgovoril Condé,
»napam da vaše veličanstvo ne mi-
sliti poniževati premagancala!«

»Premagancala?« je zategnil kralj,
»Nu, da. Kie na je ostalo tiste pol
vrdne stotnice s katero ste hoteli
napasti Louvre?«

»Sire,« je dejal Condé z pletim
nasmetkom »zaista je po temle go-
spodu.«

»Veličanstvo,« se je ozlasti Ca-
pestanz »visokost pretirava: zalel
sem le prazno onemo, brez ljudi.«

»Molčite!« ga je prekinil kralj.
»Nu, dravi bratranec poniževal vas
ne bom: Bourbon lahko ubije Bour-
bona, toda poniževati ga — Bog ne
daj!«

Condé je trepetal. Krvniški oder
se je risal pred njegovim zbežanim
duhom. Videl je, kako krčevito se
trudi mladi kralj, da bi ukrotil svoj
gnev.

»Potemtakem me vi niste hoteli
ponižati?« je izpregovoril Ludvik
XIII.

»Ne, sire,« je dejal Condé
čumno.

»Ali ste me mami hoteli umoriti?«

»Ne, sire!«

»Kaj na? Vsekake ste me hoteli
pahniti s prestola!«

»Ne, sire!«

Ludvik je glasno zasopel. Ozri
se je v Ornano, nato v Vitruva in
spet v Condéja. Oči so se mu zalile
s krvjo in zdajci je hučil v leden
vrohot, ki je slovesče odmeval po
dvorani.

»Oh,« je nomislil Capestanz.
»Ubihe ga! Borne, tega nisem hotel!
Krvniški hlapec nisem, na moje
dušo da ne!«

»Belica ne bi dal za njegovo ko-
žo,« si je rekel Vitruv.

»Disgraziat! Nesrečneži!« je za-
rmrmal Ornano.

Kralj si je obrisal potno čelo.

»Bratranec,« je dejal z nezno-
vim glasom, »smogreče vam le zna-
no, kako le spremiti maršal de
Jovense motera očeta v Rouen
Jovense je bil najprve kapucin, po-

tem pa je ušel iz samostana in po-
stal eden izmed voditeljev katoliške
live. Nova dostojanstvo na je pre-
vzel šele ko si je bil s tatno pogod-
bo zagotovil maršalsko nagico. Kot
maršal je prišel nekdo s Henrikom
IV. v Rouen. Tam, kožoč na množ-
on ki se je zarmiala od vseh strani,
da bi videla velikega kralja le vpra-
šal moi oče Jovensa, ki le stal zra-
ven niera v sliani z zlatom vezeni
obleki: »Kaj pravite gospod mar-
šal, čemu neki zanuša ljudstvo
svoje onravage in dere semkaj za-
bravlat čas?« — »Zato,« je odgo-
voril Jovense, »da bi se naučedalo
vašega veličanstva.« — »Motite se,«
je nuyzel moi oče s tisto čudo, ki
se ga svet ne more nagedati ni
kralj omak nazačen kamnčn...«
In veste kaj je storil Jovense? Po-
stovlil se je na mestu zasedel konja
in le nrl v kalobu v svoj samostan.
(Dolge prih.)

Mali oglasi.**Prodaja se:****PARAFIN**

amerikanski nudi tvrdka K. A. Kregar,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 21-23. 2250

ENONADSTROPNA HIŠA

a gostilno in pekarno, gospodarsko po-
stojlo in še približno 6 jehov nli v trav-
nikov v važnem kraju, 5 km severno od
Vrškega jezera je naprodaj. Cena 250.000
kron luzoslov. denarja. Pojasnila dale po-
sostni Fric Lindner — Moosburg — Ko-
roško. 2253

UPRAVA GRASČINE KOZJE ODDA

ponudbenim potom v oddelku 4, davčne
občine Veterin približno 800 m² črnega
lesa na panju. — Matončna pojasnila se
dobi pri oskrbniku grasičine Kozje v
Kozjem, kamor le tudi do 20. novembra
ponudba predložiti, oztroma vpslati. 2254

DVE HIŠI Z VRTOM

in gostilno v Ljubljani v predmestju se
prodaja. Naslov pove uprava »Jugosla-
vije«. 2256

VILA S 4 SOBAMI,

kuhinja, veranda, kletjo, 1 oral zemlje, 16
minut od Ptulja se takoj prodaja. Vpraša p.j
»Take« na upravo »Jugoslavije« v Ptulju.
2255

LEPO DROBNO MORSKO TRAVO

»Alger« za modroce nudi v večjih in manj-
ših množinah po najnižjih cenah, A. Suš-
nik, Ljubljana, Zaleška c. 21. 2257

Kupiti se:**HIŠA Z GOSTILNO**

in nekaj zemljišča, v bližini Ljubljane, se
takoj kupi, ali se tudi vzame v najem. Po-
nudbe pod »Ugodna prilika« na upravn-
stvo »Jugoslavije«. 2258

Službe:**PRODAJALKA**

starejša moč se sprejme. Ponudbe Kocbek,
Kranj. 2259

KONTORISTINJA

samostojna moč, večša vseh pisarniških
del, a daljšo prakso ite službe na dežel.
Ponudbe pod »Ugodna prilika« na upravn-
stvo »Jugoslavije«. 2257

Razno:

DENARNI ZAVODI IN KAPITALISTI
POZORI

Iščem 14.000 K takojšnjo posojilo, kato-
re izplačam s 10% obresti v teku enega
leta. Denar se rabi nino za že vpečano
podjetje. Cenene ponudbe pod »Točno
vzamev« na upravnstvo »Jugoslavije«. 2260

MLAD INTELIGENTEN, SVETOVNO
NAOBRAZEN MOŽ.

zmocen sbohrvaškega, slovenskega in
nemškega jezika, želi vstopiti v službo,
kot potni spremljevalec pri kakem gospo-
du. Gre tudi kot zastopnik pri kakem več-
jem trgovskem podjetju v tu ali inozem-
stvu. Cenene ponudbe pod »Zanesljiva
oseba« na upravo »Jugoslavije«. 2261

MANJŠO TRGOVINO NA DEŽELI

vzajem v najem. Ponudbe pod »Trgovi-
na« na upravnstvo »Jugoslavije«. 2260

ZA NAPISE NA STEKLO, KOVINE ITD.
špecialni prvovrstni atelje, Filip Priston,
Hotel Malič. 1940.

Adrija vanilin sladkor
pecilni prašek

čal ADRIJA-izdelki čal

Ljubljana.

Telefon in erarb. 405.

F. ŠIBENIK, trgovec

Gospodska ulica 10. 1886

Fižol, suhe gobe,

lâneno seme

kupuje tvrdka s deležnimi in gosno-
nimi pridelti KMET & Komp.

Ljubljana: Gospodarska c. 8.

Kdor si tali nabavi pralnega in
znaneja

haložana

naj se blagovni postuži tvrdke:

Prva haloška trgovina v svinom

ANTE KORENJAK in drug pri

Sv. Barbara v Kalezah.

Kontoristinjo

zmožno popolnoma slovenskega in nemškega
jezika in slovenske in nemške stenografije, iščejo

Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani.

Oblast. konces. informacijski zavod

Drago Beseljak

Ljubljana, Cankarjevo nahr. 5.

dobavlja vse kreditne in

privatne informacije v tu-

in inozemstvu. V abone-

mentu ter posamezno ce-

ne zmerne.

Brašna

svih vrsta prima kvalitete da-

pače i samog broj 0 nudja na

vagonske partije

Korana' d. d., Zagreb

Jurišićeva ulica 6.

Brzjav: Korana. Telefon int. 5-96.

1954

Trstje

na strop. zadržuje in prida, na debel-
in drobno na po K 450. in vse in na
podlji znotraj povpi, Ant. Steiner,
Ljubljana, Jeranova ul. 13 (Trstje). 771

Obrtno hraniln. in poso-
jilno društvo v Kranju

priporoča izdelke svojega

čevljarkega,

mizarkega,

tapetnškega,

strugarkega,

blčarskega

odseka.

1826

Zahtevajte »Jugoslavijo« v vseh gostilnah, kavarnah in brvninah!

Otvoritev trgovine.

Cenjenim odjemalcem vladno naznanjamo, da smo zopet otvorili svojo dobro
znano manufakturno detajlno trgovino z manufakturnim blagom, v popolnoma prenov-
ljenem lokalu. Za bližajočo se zimsko sezijo pripravljamo vsakovrstne novosti, katere so
ravno čiste iz inozemstva, osobito razno volneno in sukneno blago za dame in gospode,
dalje perilne barhente, flanele, cefirje, šifone, potrebščine za krojače, šivilje, tapetnike itd.
Zagotavlja joč prijazne in solidne postrežbe

se pripravljamo

A. & E. SKARFNE, veletrgovina z manufakturnim blagom, LJUBLJANA, MESTNI TRG 10.

„BALKAN“. Trgov. špedicijska in komisijska del. družba.

Brzjavni naslov: „BALKANSPED.“

LJUBLJANA—MARIBOR—TRST—WIEN.

Špedicija vseh vist. — Sprejemanje blaga v sklad sčr. — Zaeenjanje — Mednarodni prevozi. — Senive s pa-
sentiranimi vozovi na vse strani. — Skladišče, spejeno s tiroi 102. žel. — 1. ljubljansko larnu skladišče.

Naivečje domače špedicijsko podjetje.

Obleke modne in športne Zimska sezona! Zimske suknje, raglane

prodaja po znatno nižani ceni

SCHWAB & BIZJAK, Ljubljana, Dvorni trg 3. Specijal. trgovina angleškega sukna.

Narodila po meri zajamčeno prv vrstnega izdelka v lastnem pivovrstnem ljubljanskem modnem salonu!

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Marijin trg 8, Wolfova ulica 1 — Podružnica v Murski Soboti

obrestuje hranilne vloge
in vloge na tekoči račun

Ustanovljen septembra 1919.

Prometa do srede junija

nad 65.000.000 kron.

4¹/₂ 0

čistih brez odbitka
rentnega davka.

Neposredno pod
državnim nadzorstvom.